

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукове товариство здобувачів вищої освіти та молодих учених

МАТЕРІАЛИ

***XVII Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти та молодих
учених***

**«НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ»**

17 травня 2024 року

м. Рівне

ББК 72 НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
УДК 001+37+316.3 МОЛОДИХ: Матеріали XVII Міжнародної
Н-34 науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти
та молодих учених. Рівне: РВВ РДГУ. 2024. 131 с.

Організаційний комітет:

Павелків Роман Володимирович – доктор психол. наук, проф.; – голова оргкомітету;
Дейнега Олександр Вікторович – доктор екон. наук, проф. – заступник голови оргкомітету;
Сачук Роман Миколайович – доктор вет. наук, проф. – заступник голови оргкомітету;
Петрівський Ярослав Борисович – доктор техн. наук, проф.;
Сойчук Руслана Леонідівна – доктор пед. наук, проф.;
Войтович Ігор Станіславович – доктор пед. наук, проф.;
Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна – доктор екон. наук, проф.;
Павелків Віталій Романович – доктор психол. наук, проф.;
Виткалов Сергій Володимирович – доктор культ., проф.;
Грицай Наталія Богданівна – доктор пед. наук, проф.;
Михальчук Роман Юрійович – канд. іст. наук, проф.;
Гамза Анна Володимирівна – канд. пед. наук, доц.;
Красильников Андрій Сергійович – Голова студентської ради РДГУ, здобувач вищої освіти II курсу психолого-природничого факультету;
Ковальова Ілона Василівна – здобувач ступеня PhD спеціальності 101 Екологія;
Масовець Богдан Петрович – здобувач ступеня PhD спеціальності 101 Екологія;
Павелко Дмитро Ростиславович – здобувач вищої освіти II курсу психолого-природничого факультету;
Стасюк Микола Павлович – здобувач вищої освіти II курсу психолого-природничого факультету;
Козяр Владислав Романович – здобувач вищої освіти I курсу Інституту мистецтв.

Важлива інформація: відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та дотримання норм академічної доброчесності несуть автори публікацій. Оргкомітет конференції залишає за собою право незначного редагування та скорочення поданих для публікації чи опублікування матеріалів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 30.05.2024 р.).

богині Діани і викликала фурор. Король помітив цю вродливу жінку і захопився нею. Невдовзі 24-річна Жанна-Антуанетта офіційно розлучилася з чоловіком та отримала дворянський титул маркізи з маєтком Помпадур і стала третьою за рахунком офіційною фавориткою Людовика XV [1, с. 165]. У працях французьких дослідників зазначалося, що Маркіза д'Етіоль де Помпадур, була бажаною для кожного чоловіка, адже мала чудову фігуру, кругле обличчя, «усі правильні риси», гарне колір обличчя. За описами, вона мала гарні, великі очі тощо [5].

Маркіза де Помпадур, відіграла значну роль в політиці та суспільстві Франції наприкінці XVIII століття. Вона була порадицею короля, впливаючи на його рішення на формування державної політики. Деякі дослідники називають Маркізу «королевою без корони». З нею асоціюють назву зачісок, французьких блюд та жіночих аксесуарів, архітектурні та декоративні новаторства палацових інтер'єрів та вбрання. Маркіза де Помпадур, впливова жінка при дворі французького короля Людовика XV залишила значний відбиток на мистецтво, літературу і культуру в цілому. Її вплив можна розглядати у різних аспектах. В першу чергу, Помпадур була великою шанувальницею мистецтва і сприяла розвитку культури. Вона підтримувала багатьох художників, скульпторів і письменників, надаючи їм фінансову підтримку та заохочення [4, с. 178]. Сприяючи розвитку освіти та просвітництва, - підтримувала видавництва, друкарні та літературні салони, що сприяло поширенню нових ідей інтелектуалів. Перші два томи «Енциклопедії» були надруковані завдяки маркізі. Але невдовзі їх заборонили, оскільки побачили загрозу для королівської влади. Помпадур довелося захищати перед Людовіком XV Вольтера і Монтеск'є.

Також Маркіза де Помпадур вплинула на формування модних тенденцій того часу. Її естетичні уподобання відображалися у мистецтві, архітектурі. Діачка підтримувала літературні салони, що сприяло розвитку літератури в її епоху. «В душі вона була однією з нас», – зазначив Вольтер про Маркізу. Помпадур справді любила розкіш і витратила величезні гроші на вбрання, шампанське, шоколад та трюфелі. Але не забувала про інших, зокрема сплачувала постановки її опери, допомагала художникам і стала покровителькою мистецтв [3, с. 183].

У Людовіка були десятки коханок, але тільки маркізі де Помпадур судилося стати не просто головною фавориткою, а другом та порадицею. Для того, щоб утримати короля якомога довше, удосконалювалася, розвивалася і займалася самоосвітою до кінця своїх днів. Її впливовості віддавали належне європейські монархи, але її особиста доля була зовсім не простою [1, с. 13].

У Помпадур було слабе здоров'я. Вона тричі не змогла виносити дитину, а потім почувалася все гірше. Тому від близьких стосунків із правителем змушена відмовитися. Та маркіза знайшла спосіб зберегти свій статус та вплив на короля. Поруч з Версалем для неї збудували приватний будинок, в якому вона відкрила пансіонат для дівчат знатного походження. Згодом вони ставали коханками Людовіка XV, а маркіза контролювала всіх фавориток, щоб не допустити серйозної суперниці. Коли чергова дівчина набридала королю, їй сплачували фінансову допомогу і обирали іншу партію. Маркіза вже не була коханкою правителя, але і надалі залишалася його другом і жила при дворі [1 с. 343].

Відомий є вислів Маркізи: «Вся таємниця політики полягає в тому, щоб знати час, коли збрехати, і знати час, коли промовчати». Вважаємо, що ця фраза відображає основний принцип політики - вміння використовувати інформацію відповідно до ситуації. Це означає, що іноді необхідно вести розмову, навіть якщо це означає приховувати правду чи виходити на компроміс, а іноді краще замовчувати, аби уникнути конфлікту чи втратити підтримки. Вміння вибирати моменти для цих дій - це важлива складова успішної політики.

15 квітня 1764 року Маркіза де Помпадур померла у віці 42 років. Вольтер, один з її шанувальників, зазначав: «Я глибоко вражений смертю пані де Помпадур. Я багато чим зобов'язаний їй, я оплакую її. Яка іронія долі, що старий, який ... ледь в змозі пересуватися ще живий, а чарівна жінка вмирає в 40 років в розквіті найчудовішої у світі слави» [2, с. 261].

Отже, секрет успіху та впливовості Маркізи де Помпадур полягав у її особистих здібностях та обставинах, що склалися на той час. Вона вміло використовувала свій шарм та інтелект, щоб завойовувати прихильність впливових осіб, в т.ч. короля. Важливою була її освіченість та вміння орієнтуватися в ситуаціях. Вона була не лише коханкою короля, але й його довіреною порадицею, що дозволяло мати вплив на політичні процеси того часу, підтримувати розвиток культури, освіти та просвітництва, діяльність видавництва, друкарень, сприяючи тим самим поширенню ідей інтелектуалів.

Використана література:

1. Кастри А. Маркиза де Помпадур. «Клуб Сімейного Дозвілля: Жіночі долі», 2020. 368 с.
2. Мітфорд Н. Мадам де Помпадур. Феникс, 2001. 281 с.
3. Шоссинан-Ногаре Г. Повседневная жизнь жён и возлюбленных французских королей. М.: Молодая гвардия, 2003.
4. Algrant C. Madame de Pompadour: Mistress of France. Grove Press. 2002. 352 с.
5. Gordon A. Jeanne-Antoinette Poisson. Internet archive Wayback Machine. 2003. URL: <https://web.archive.org/web/20080405034425/http://www.siefar.org/DictionnaireSIEFAR/SFPompadour.html>

СПІВПРАЦЯ УРЯДІВ ЄВРОПИ З НАЦИСТАМИ ЩОДО ЄВРЕЙСЬКОГО ПИТАННЯ

Ревко Р.М., здобувач вищої освіти
Михальчук Р.Ю., кандидат історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії,
Рівненський державний гуманітарний університет

Актуальність обраної теми зумовлюється необхідністю обговорення поведінки європейців під час нацистської окупації. Питання колабораціонізму, які протягом десятиліть після війни були ігноровані урядами, їхнє намагання деяких приховати свою роль у Голокості свідчить про необхідність подальших досліджень з цієї проблематики для запобігання спробам змінити історичні факти.

Нацистська Німеччина не сама вчинила Голокост. Вона розраховувала на допомогу своїх союзників і колабораціоністів. У цьому контексті «союзники» означають країни Гітлерівської коаліції, які офіційно були союзниками нацистської Німеччини. «Колабораціоністи» - режими та організації, які офіційно або напівофіційно співпрацювали з німецькою владою [3].

Нацистська Німеччина була провідником і головним виконавцем переслідувань і масових убивств європейських євреїв. Інші держави Осі певною мірою теж брали участь у Голокості (Італія, Угорщина, Румунія, Словаччина, Болгарія, Хорватія). Всі європейські союзники нацистської Німеччини по Осі запровадили антисемітські накази та узаконили переслідування своїх єврейських підданих як ворожої раси.

До 1942 р. нацистська Німеччина та її європейські союзники контролювали майже весь європейський континент та його населення в дев'ять мільйонів євреїв. Нацистська Німеччина ухвалила «Остаточне розв'язання» з метою вбивства всіх євреїв у Європі. І вона сподівалася, що її європейські партнери допоможуть досягти цієї мети. Уряди кожної з цих країн тією чи іншою мірою брали участь у здійсненні політики нацистської Німеччини з «остаточного розв'язання» [1].

Відношення Італії щодо євреїв на початку війни відрізнялася від політики нацистської Німеччини. Ситуація змінилася, лише коли влітку 1943 р. Муссоліні відправили у відставку з поста прем'єр-міністра і німці окупували країну. Гітлер вважав переворот Муссоліні 1922 р. взірцем для нацистського руху, але - іронічно - серед фашистів було чимало італійських євреїв, зокрема Гвідо Юнг, який працював як міністр фінансів в уряді Муссоліні з 1932 р. по 1935 р. Одна з найближчих компаньйонів дуче і його коханка протягом майже двадцяти п'яти років Маргрита Сарфатті також була єврейкою [3]. Однак у вересні 1943 р., після повалення Муссоліні та капітуляції нового італійського уряду перед союзниками, німецькі війська окупували центральну та північну Італію. Німці поставили Муссоліні на чолі маріонеткового уряду, що містився в північному італійському місті Сало. За офіційною згодою уряду Сало та за допомогою фашистської влади й ополчення німці заарештували та ув'язнили тисячі євреїв. Усього німці депортували 8564 італійських євреїв та іноземних євреїв, що проживали в Італії. Повернулися з них лише 1009 людей [1].

Угорський уряд запровадив антисемітські расові закони в 1938 р. і 1941 р. [1]. Антисемітська політика угорської влади до березня 1944 р. формувалася під значним зовнішнім впливом, особливо зі сторони Німеччини. Проте угорський варіант антисемітизму вирізнявся поступовим обмеженням єврейського впливу в державі, але не передбачав їх фізичного знищення, який здійснювався німецькою адміністрацією на окупованих землях в Європі. Так специфіка угорського антисемітизму створила відносно спокійну ситуацію для місцевих євреїв, в порівнянні із сусідніми країнами. Це призвело до масової імміграції на територію Угорщини протягом 1938-1941 рр., євреїв з навколишніх країн, що в умовах війни значно непокоїло угорську владу. У зв'язку з цим, в липні 1941 р., угорською владою було вирішено, більшість новоприбулих євреїв без громадянства депортувати на територію Східної Галичини, де значна їх частина була розстріляна німецькими загонами СС. Ця подія стала найтрагічнішою сторінкою угорської антисемітської політики в даний період, проте сама участь угорських військ в здійсненні даних розстрілів є сумнівною [6, с. 506-507]. У січні 1942 р. угорські війська розстріляли кілька тисяч євреїв на території, яку Угорщина анексувала в Югославії. Проте, починаючи з 1942 р., угорський уряд відхилив неодноразові прохання Німеччини про депортацію євреїв, які мешкали в Угорщині та на анексованих нею територіях [1].

Після того як німецькі війська окупували Угорщину в березні 1944 р., угорський уряд погодився депортувати євреїв, які перебували під його контролем [1]. У ході надзвичайно швидкої операції, яка була би неможлива без співпраці угорської жандармерії, менш ніж за два тижні майже 200 000 євреїв ув'язнили в гетто чи в наспіх побудованих тимчасових таборках. Згідно з початковою домовленістю німці мали депортувати 100 000 осіб, але коли з'явилися гетто, угорці самі люблять вивезення усіх євреїв. Ключовим у їхньому рішенні було питання, що робити з євреями, яких не відберуть для примусової праці. Як і влада Словаччини два роки тому, угорська верхівка вважала, що краще попросити німців забрати всіх євреїв, включаючи старих і дітей [5].

Керівництво Румунії на чолі з Й. Антонеску в роки Другої світової війни було безпосередньо втягнуте у процес Голокосту. Румунія – єдиний союзник Німеччини, який мав власний план знищення євреїв. У дослідженнях румунських істориків фігурують тези, що кожної дві хвилини з 1213 днів румунської окупації в Бессарабії, Північній Буковині та Трансністрії вбивали одного єврея, що на кожному квадратному кілометрі цих територій лежать кістки десятків знищених євреїв. Актом геноциду єврейського населення став наказ Й. Антонеску від 8 червня 1941 р. про депортацію євреїв Бессарабії та Буковини в Трансністрію, де було створено 240 гетто та таборів [7, с. 181].

У 1942 р. лідер Румунії, маршал Іон Антонеску, почав побоюватися, що країни нацистського блоку програють війну й Румунію буде покарано за переслідування та вбивства євреїв. Тому Румунія не виконала своєї обіцянки депортувати євреїв, що залишилися, в окуповану Німеччиною Польщу. Як наслідок, близько 300 000 євреїв у Румунії не стали жертвами програми німців з «Остаточного розв'язання» [1].

Політика керівництва Словацької республіки періоду Другої світової війни стосовно «єврейського питання» була повністю зорієнтована на методи та засоби, які виходили у якості «пропозицій» з Берліну. Однозначно вона була пронацистською, агресивною, спрямованою від початку на переслідування, утиски, а потім і на знищення цілого народу. На початковому етапі війни уряд та всі провладні сили були зацікавлені в політиці «аріізації», яка позбавляла спочатку євреїв майна, а потім громадянських прав, і врешті решт – життя. Спроби окремих тодішніх урядовців не мали достатньої сили щоб зупинити поширення антисемітських настроїв, які були підкріплені законами Словацької республіки [2, с. 1254].

У січні 1941 р. Болгарія запровадила свою версію Нюрнберзьких расових законів, що їх засудили багато болгар і Болгарська православна церква. У березні 1943 р. болгарські військові та поліцейські, що окупували території в Греції та Югославії, депортували 11 343 неболгарських євреїв із цих земель до окупованої німцями Польщі. Практично всіх їх було одразу вбито в Трєблінці. План болгарського уряду щодо депортації болгарських євреїв спричинив протести та масове неприйняття [1]. Коли німецькому управлінню стало очевидним, що монарх уникає розмови про відправлення іудеїв з болгарських земель до Польщі, Т. Даннекер висуває альтернативу щодо «остаточного вирішення» єврейського питання. 20 травня 1943 р. П. Габровська надає Борису III підготовлені О. Белевим,

головою комісаріату з єврейських питань, два варіанти плану. План «А» передбачав депортацію всіх євреїв Болгарії до табору Треблінка; план «Б» – еміграцію євреїв із Софії до провінції. Цар одразу підтримав другу ідею та дає розпорядження щодо реалізації дій [8, с. 84]. У травні 1943 року болгарський уряд вислав 20 000 євреїв із Софії в сільську місцевість, конфіскував їхнє майно та помістив людей у табори примусової праці. Болгарський уряд не депортував жодного єврея в межах Болгарії до німецького ув'язнення. Отож майже всі болгарські євреї пережили Другу світову війну [1].

Незалежна держава Хорватія виникла 10 квітня 1941 р. [1]. 30 квітня 1941 р., хорватських євреїв позбавили громадянства. Через три тижні, 23 травня, прийняли інший закон, який вимагав, щоб євреї носили на одязі жовті нашивки. Підприємства, що належали хорватським євреям, конфіскували - часто на користь інших хорватів, а не уряду - а юристів, лікарів та інших спеціалістів-євреїв звільнили з роботи. Але найгірше чекало попереду: 26 червня, одразу після вторгнення Німеччини в СРСР, Анте Павелич звинуватив євреїв у спекуляціях і наказав ув'язнити їх у концентраційних таборах [5].

Фіни відмовилися сприяти депортації своїх євреїв ще категоричніше, ніж італійці. Не те, щоб німці особливо тиснули, оскільки їм заздалегідь було відомо, що уряд Фінляндії не погодиться на вимоги Німеччини комплексно «розв'язати єврейське питання» в країні. Фіни передали німцям кілька тисяч радянських військовополонених, багато з яких напевно були євреями, і вісім євреїв-біженців з інших держав, але фінські євреї - чисельністю менше ніж 2000 - були в безпеці. Окрім цього, фіни не запроваджували антисемітського законодавства, а тому фінські євреї служили в армії й воювали проти СРСР. Для нацистської ідеології ситуація була дивна: євреї воюють на боці німців проти більшовизму, ідеології, за якою, на думку нацистів, стоять євреї [5].

Уряд Петена без зволікань прийняв антисемітське законодавство. У жовтні 1940 р. було прийнято Закон про євреїв, який забороняв їм працювати в низці професійних сфер. Євреї більше не могли бути держслужбовцями, поліцейськими, журналістами, учителями і служити в армії в офіцерському званні. Винятки з цих драконівських обмежень зробили лише для невеликого кола, зокрема ветеранів Першої світової війни. У найгіршому становищі опинилися євреї-іноземці, яких тепер мали інтернувати у «спеціальні табори» на території Франції. Немає жодних доказів, що уряд Віші запровадив антисемітські заходи на наполягання німців. Насправді Петен особисто вніс у проєкт жовтневих законів суворіші зміни. Французька влада переслідувала євреїв через власне бажання, а не на вимогу німців. Із близько 330 000 євреїв, які проживали у Франції в грудні 1940 р., 135 000 осіб не мали французького громадянства, а потрапили в країну, шукаючи притулку. Французькі антисеміти передусім ненавиділи цих, як їх описував закон, «чужинців», і згодом вони постраждали набагато сильніше, ніж французькі євреї. Голокост забрав життя 10 % останніх, натомість серед євреїв-іноземців, які мешкали у Франції, від рук нацистів загинуло понад 40 %. Маршал Петен погодив депортацію євреїв-іноземців з усіх частин Франції «як перший крок». Французька влада не мала домовленостей з німцями, які можна було би розцінити як порятунок французьких євреїв за рахунок іноземців, а просто заявила, що євреїв-іноземців вивезуть першими [5].

Британії було не під силу захистити Нормандські острови, невеликий архіпелаг неподалік від північно-західного узбережжя Франції, з найбільшими й головними островами Гернсі та Джерсі. Острови, що перебувають під юрисдикцією британської монархії, але не входять до складу Великої Британії, були без боротьби окуповані в червні-липні 1940 року. Як і у Франції, тут німці воліли проводити окупацію, наскільки це було можливо, через місцеву владу [4, с. 165].

Допомагаючи німцям у депортації євреїв, влада Нормандських островів не могла знати, яка доля чекає на них. Однак вона точно знала, що нацисти переслідують євреїв і готують депортованим набагато гірше життя, ніж було в них тут. Хай там як, влада нічого не зробила, щоб завадити цьому. Навпаки, поліція та службовці сумлінно допомагали німцям. Так, влада Джерсі виступила проти введення обов'язкового носіння жовтих зірок (а влада Гернсі не зробила й цього). Однак дуже важливо, як зазначає у своєму дослідженні поводження з євреями під час окупації Нормандських островів Фредерік Коен, ще й те, що місцева влада доклала значно більших зусиль, щоб захистити масонів, які проживали на островах. Ось що повідомляється в рапорті британської розвідки від серпня 1945 р.: «Коли німці запропонували свої антисемітські заходи, ніхто з представників влади Гернсі не висловив жодного протесту, Вони поспішили надати німцям усю необхідну допомогу. А коли їм запропонували жити заходів проти масонів, яких на Гернсі чимало, бейліф запротестував і зробив усе можливе для того, щоб захистити масонів» [4, с. 169].

Одним з чинників, що стояв за жорстким ставленням до норвезьких євреїв, був Квіслінг - колаборант-антисеміт з електоральною підтримкою. Улітку 1940 р. Квіслінг зумів переконати Гітлера повернути його на посаду глави норвезького уряду з підпорядкуванням Тербофену як райхскомісару. У березні 1941-го він виступив з промовою у Франкфурті, закликаючи до вигнання євреїв з Норвегії. Квіслінг заявляв, що це необхідний крок, тому що євреї розбещують суспільство і псують кров норвежців, як «шкідливі бацили». Коли він виголошував цю промову, норвезькі колаборанти вже закрили частину єврейських крамниць і комерційних підприємств.

Восени 1942 р. німці наказали депортувати євреїв з Норвегії, і Відкун Квіслінг та норвезька поліція пособляли їхньому арешту на практиці. У грудні 1942 р. Квіслінг сказав у промові, що, співпрацюючи з нацистами, його адміністрація «захищала себе від євреїв». Ба більше, норвезька влада отримала економічну вигоду від депортацій. Наприкінці жовтня 1942 р. Квіслінг підписав закон, який дозволяв державі конфіскувати майно й активи євреїв [5].

Майже всі державні службовці Нідерландів погодилися підписати форми підтвердження «арійського» походження - пройти так звану «арійську атестацію», - а в листопаді 1940 р. виконали вимогу Німеччини усунути євреїв з держслужби. Голландські держслужбовці співпрацювали з німцями і намагалися максимально скрупульозно і корисно служити окупантам [5].

Інша ситуація була в Данії. Завдяки об'єднаним зусиллям данців 95 відсотків євреїв було таємно вивезено з країни прямісінько під носом у німців [4, с. 244].

Отже, аналіз співпраці урядів Європи з нацистською Німеччиною щодо єврейського питання виявляє складність політичних та моральних виборів, зроблених різними країнами в часи Другої світової війни. Ретельне дослідження цієї теми допомагає краще зрозуміти реальний обсяг співпраці та відповідальність кожної країни за події

того часу. Важливо пам'ятати про індивідуальні обставини кожної країни та їхній внесок у трагічні події Голокосту, а також продовжувати досліджувати цю проблему для запобігання маніпуляціям із сприйняттям минулого та збереження історичної правди.

Список використаних джерел та літератури

1. Країни нацистського блоку (Осі) та Голокост. *Енциклопедія Голокосту*. URL: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/uk/article/axis-powers-and-the-holocaust>
2. Малацай І., Звягінцев Є. Голокост в першій Словацькій Республіці 1939-1945 років. *Вісник науки та освіти*. № 3 (21) 2024. С. 1242-1255.
3. Основна інформація про Голокост. *Енциклопедія Голокосту*. URL: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/uk/article/introduction-to-the-holocaust>
4. Ріс Л. Аушвіц. «Остаточне рішення». Нацистів. / пер. з англ. Анастасія Цимбал. 2-ге вид. К.: Лабораторія, 2023. 360 с.
5. Ріс Л. Голокост. Нова історія. / пер. з англ. Юлія Костюк. К.: Лабораторія, 2023. 440 с.
6. Славик Ю. Угорська антиєврейська політика на Закарпатті (березень 1939 – березень 1944 рр.). *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Історичні науки*. № 8, 2016. С. 497-509.
7. Суворцев О. Утворення та функціонування чернівецького гетто у жовтні - листопаді 1941 р. *Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі*, № 2 (8) 2010. С. 181-188.
8. Шпак М. Голокост в Болгарії в роки Другої світової війни: історіографічні вектори дослідження проблеми в сучасній болгаристичі. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*. Сер. Історія. 2016. Вип. 1, ч. 3. С. 82-86.

ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ЖИТТЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПІДПІЛЛІ

Ситар О.В., здобувач вищої освіти

Михальчук Р. Ю. кандидат історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії
Рівненський державний гуманітарний університет

Мета статті – проаналізувати гендерний аспект життя в підпіллі, розглянути внесок жінок в українському національно-визвольному русі, визначити основні їхні завдання та небезпеки у житті в підпіллі. Актуальність даної теми зумовлена гендерними упередженнями щодо ролі жінки у підпільницькому русі, які панують і до сьогодні.

На рішення жінок та дівчат (інколи у підпілля вступали дівчата віком 14-16 років) вступити у підпілля впливали як риторика виховання в сім'ї так і загалом нелегке життя під окупантами. «Зміна окупантів і їхня поведінка з українським населенням відбувалася на очах тодішньої молоді і вистачало тільки підійти і сказати: «Чи ти готова стати в ряди тих, що виступають проти всіх без виїмку загарбників і промощують шлях до здобуття Української Самостійної Держави?»» [3, с. 64]. З метою залучення до революційної боротьби якомога більшої кількості мас було організовано жіночу мережу. Жінкам було доручено розповсюдження листівок, збирання та магазинування продуктів, одягу, техніки. До їх компетенції входила також політико-освітня робота з членами ОУН, а згодом УПА [4, с. 3].

Вишкіл членів Юнацтва ОУН починався посилено вже від перших сходин і найперше потрібно було вивчити напам'ять Декалог, пояснення якого відбувалося на всіх подальших сходинах та вишколах. Майбутніх підпільниць перевіряли також на витривалість, готуючи їх до всіх можливих ситуацій, що могли виникнути при виконанні завдань. Про одне з таких випробувань, яке наводиться у книзі колишньої провідниці жіночої мережі ОУН: «Перший дівочий вишкіл Юнацтва ОУН, якого я була учасницею, відбувся літом 1942 року в Городенці. Присутні на ньому були вищезгадані Мирося Кобилянська й Ірка Ковбуз. На цьому вишколі була, власне, дуже точна перевірка теоретичних вправ на підставі Декалогу. Але був так само призначений час на вправи у витривалості, наприклад, голоду спраги і т.д. У гарячий липневий день, після виснажуючого маршу, ми, по дві притулені до себе плечима, стояли «на струнко» цілу годину над потічком (який мав загострювати спрагу) і не сміли не те що води напиться, але й муху зігнати з носа» [5, с. 67]. В цих рядках простежуємо, що до майбутніх завдань жінки на рівні з чоловіками. Проте часто жінки працювали як друкарки та машиністки, передруковуючи підпільну літературу. Редакційна колегія готувала чергові номери видань та віддавала їх до друку. Однією з найвідоміших друкарок була «Надя», що також була зв'язковою «Севера», деколи вона виконувала завдання кур'єрки, але частіше секретарки [4, с. 5].

Участь жінок у націоналістичному підпіллі можна умовно розділити на кілька рівнів (хоча на практиці межі між ними часто були доволі гнучкі):

1) повноцінна всебічна участь через партійне членство в ОУН, що передбачало виконання відповідних досвідів функцій та повноважень, в організації членкині ОУН могли скерувати на будь-яке завдання, за наказом проводу її могли перевести на нелегальний (підпільний) стан, перекинути на інший терен чи за кордон, тощо; при загрози арешту організація сприяла переховуванню;

2) часткова активна участь в окремих заходах ОУН чи УПА без формального членства;

3) періодична принагідна підтримка повстанців та логістика (т.зв. симпатика) - виконання функцій „тилу” для бойових одиниць УПА, забезпечення повсякденних потреб життєдіяльності підпілля.

На жінок у підпіллі дивилися крізь призму жіночих функцій, а саме надання першої домедичної допомоги, забезпечення чистого одягу та постачання харчів. Всі ці прості дії потребували неабиякої конспірації та обережності, адже прати та готувати потрібно було у великій кількості, що обов'язково зацікавило б органи окупаційної влади. Проте окрім побутових жіночих функцій, основним завданням дівчат було підтримання зв'язку між підрозділами та керівниками ОУН, УПА. Виконуючи доручення жінки часто наражалися на смертельну небезпеку. У таку небезпечну пригоду потрапила і Марія Савчин. Попавшись у руки енкаведисту з літературою у сумці та поштою, зашитою в одязі, Марія вже уявляла торттури, які випадуть на її долю, але змогла врятуватися щасливим випадком. Енкаведист був

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. МОЛОДИЙ ПЕДАГОГ

Мельник О. Я., Шевчук О. А. ТИПОЛОГІЯ АВАРІЙ НА ХІМІЧНО-НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ ТА ВИМОГИ ДО ЇХНЬОГО РОЗМІЩЕННЯ	3
Ющук А.І., Шевчук О.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ПОЖЕЖИ У ПРОЦЕСІ СИТУАТИВНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	5
Рига С., Косарева Г. ОСОБЛИВОСТІ СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З АЛАЛІЄЮ В УМОВАХ ІРЦ.....	7
Каштан М.О., Сілкова Е.О.ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ЗАСВОСННЯ МАТЕМАТИКИ.....	8
Михалко К.О., Павелків О.М. МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕГРАЛА В КЛАСАХ ПРОФІЛЬНОГО РІВНЯ.....	9
Пасічник О.О., Павелків О.М. МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ СТЕРЕОМЕТРИЧНИХ ЗАДАЧ У КЛАСАХ ПРОФІЛЬНОГО РІВНЯ.....	10
Борутіна Л. П., Генсіцька-Антонюк Н. О. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	11
Єлфімова Д.І., Косарева О.І. ФІЗКУЛЬТУРНІ ЗАЙНЯТТЯ В ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУПАХ ЗДО, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗОВАНОСТІ ДІТЕЙ З ООП	12
Боровик С. М. Руденко Н. М. РОЗВИТОК НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ З ОДНОЛІТКАМИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РАС.....	14
Кравчук Т. Ю., Сілкова Е. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	16
Пархут І.В. Генсіцька-Антонюк Н.О. ВПРОВАДЖЕННЯ STEM ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ НУШ 5-6 КЛ.....	17
Борух С.В., Суржук Т.Б. ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ.....	19
Шадюк О. І, Сятиня Н. М. ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ ВПО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	19
Гаврилук Я.О., Горопаха Н.М. ДИТЯЧА КНИГА ЯК ЗАСІБ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ РАННЬОГО ВІКУ.....	21
Левочко О.М., Федорова Н. В. ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ КАЗКОТЕРАПІЇ	22
Петренко Л.І., Горопаха Н.М. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ СПІВПРАЦІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО З БАТЬКАМИ ВИХОВАНЦІВ СОЦІАЛЬНО НЕЗАХИЩЕНИХ КАТЕГОРІЙ.....	23
Гуц Б.Р.Шостак О.О. ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКА В ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗНМ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРНОЇ КАЗКИ.....	24
Васюрчик К.О., Галатюк Ю.М. ВІДОБРАЖЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ У ВИВЧЕННІ ЕЛЕМЕНТІВ КВАНТОВОЇ ФІЗИКИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ.....	26
Кушнірук Л.С., Галатюк Ю.М. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ФІЗИЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ.....	27
Гарбарчук Н.А., Галатюк Ю.М. МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	29
Шевчук О.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ ДІАГНОЗУ ЧЕРЕЗ НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ.....	31
Масовець Б.С. ЛОГОПЕДИЧНИЙ ТРЕНАЖЕР – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	32
Данченко А.В., Горопаха Н.М. НАСТУПНІСТЬ ЗДО І ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ НАВЧАЛЬНИХ УМІНЬ ДІТЕЙ.....	34
Осік К., Косарева О.І. ПОДОЛАННЯ АГРЕСИВНИХ ІМПУЛЬСІВ У ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ ЗАСОБАМИ АВА ТЕРАПІЇ.....	35
Трайтлі А.Ю., Ціпан Т.С. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ: ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ, ПРИНЦИПИ.....	36
Савчук В.В., Ціпан Т.С. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	37
Багній О.П., Янцур Л. А. ДО ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	38
Рибачук Л.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ.....	40
Коптюх Н.С., Косарева О.І. ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ СТРАХУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЗАСОБОМ КАЗКИ.....	41
Левечко І.Д., Павлюк Т.О. ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА, ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИСЛАЛІЄЮ	43

Доманська Л.П., Павелків О.М. МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ЗАДАЧ КООРДИНАТНО-ВЕКТОРНИМ МЕТОДОМ.....	45
Колода Н. М., Стельмашук Ж.Г. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	45
Шевчук О.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ ДІАГНОЗУ ЧЕРЕЗ НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ.....	46
Демчук Д. А., Маліновська Н. В. ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	48
Делтува Н.Б., Руденко Н. М. АНАЛІЗ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЕКСПРЕСИВНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	49
Лесник О. Ю., Стельмашук Ж. Г. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СКЛАДОВА ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	51
Шевчук О.А. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ВИХОВНИЙ ЗАХІД «ПРОФІЛАКТИКА ВЖИВАННЯ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН».....	52
Яскула В. С., Маліновська Н. В. ТЕАТРАЛІЗОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ОСОБИСТОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	54
Трубакова Д. П., Маліновська Н. В. КРАЄЗНАВСТВО ЯК ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	55
Рудчик О. А., Маліновська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ.....	56
Стасюк М.П., Велесик Т.А. ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА.....	57
Артюхова К. Ю., Маліновська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	58

СЕКЦІЯ II. МОЛОДИЙ ПСИХОЛОГ

Опалько В.О., Шевчук О.А. ПСИХОЛОГІЯ БЕЗПЕКИ У МОМЕНТ НЕБЕЗПЕЧНОЇ СИТУАЦІЇ.....	60
Грицюк К. В., Кулакова Л.М. ОЦІНКА ПСИХІЧНОГО СТАНУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	63
Кравчук І.М., Кулаков Р.С. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	64
Шоцька М.П., Кулакова Л.М. СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩА РИСА ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА.....	66
Савчук В.Р., Кулакова Л. М. СТАН ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ У ПОГЛЯДАХ ТЕОРЕТИКІВ ПСИХОЛОГІЇ.....	67
Оздемір О., Созонюк О. В. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗКРИТТЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ».....	69

СЕКЦІЯ III. МОЛОДИЙ ПРИРОДОДОСЛІДНИК

Рудь О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ФАСЦІОЛЬОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБ В ЗОНІ ПОЛІССЯ.....	71
Трохимчук І., Стецюк С. ІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ ЛЮДИНИ....	73
Колеснік А.О., Сяська І.О. СТРУКТУРНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ РАДИВИЛІВСЬКОЇ ГРОМАДИ.....	75
Дишкант О.В., Давиденко П.О., Кучерявенко Р.О. ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНІ ЗМІНИ ЗА ІНФЕКЦІЙНОГО ГЕПАТИТУ У СОБАК.....	77
Андрощук О.О., Радзиховський М.Л., Кулішенко О.М. ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНІ ЗМІНИ ЗА ПАРВОВІРОЗУ СОБАК.....	78
Кичан М. В., Васів Р. О., Сачук Р. М., Калиновська Л. В. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ДЬОГТЮ БЕРЕЗОВОГО У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ.....	78
Кондратюк М.Л., Гунчак В.М., Сачук Р. М., Пономарьова С.А. ОСОБЛИВОСТІ ФАРМАКОКІНЕТИКИ ЦЕЛЕКОКСИБУ.....	80
Пепко В.О., Фаріонік Т.В., Пікула О.А., Сачук Р. М., Якута О.О. ФАРМАКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОПРАНОЛОЛУ ГІДРОХЛОРИДУ.....	81
Сачук Р. М., Стравський Я.С., Гутий Б.В., Кацараба О.А., Барило Б.С. ВИВЧЕННЯ ТОКСИЧНОСТІ ПРЕПАРАТУ «АМОКСИДЕВ 15» НА БІЛИХ МИШАХ.....	82
Сачук Р. М., Велесик Т.А., Кацараба О.А., Барило Б.С., Жигалюк С.В. ВИВЧЕННЯ СПЕЦИФІЧНОЇ ТОКСИЧНОСТІ ПРЕПАРАТУ «АМОКСИДЕВ 15» НА МУРЧАКАХ ТА КРОЛЯХ.....	83
Сачук Р.М., Горюк Ю.В., Сачук Р. М., Курилас Л.В. ВИВЧЕННЯ ЗАЛИШКОВИХ КІЛЬКОСТЕЙ ПРЕПАРАТУ «АМОКСИДЕВ 60» У ПРОДУКТАХ ТВАРИННИЦТВА.....	84

СЕКЦІЯ ІV. МОЛОДИЙ ІТ-СПЕЦІАЛІСТ

Лаврушкін С.В., Шинкарчук Н.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ НАДАННЯ ІТ-ПОСЛУГ ШЛЯХОМ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ.....	85
Ільюк І.І., Петренко С. В. КОМП'ЮТЕРНА ГРА НА ОСНОВІ РУШІЯ UNREAL ENGINE.....	87
Лещенко Б. В., Юзик О.П. СУЧАСНІ ФОРМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ КОНТЕНТУ.....	88
Мартиненков М.О., Кіндрат П.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ РОЗШИРЕНИХ МЕТОДІВ АУТЕНТИФІКАЦІЇ ДЛЯ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ ДОСТУПУ.....	89
Мартиненков Д.О. Петренко С.В. ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ІНФОРМАТИКИ.....	90
Якимчук І.Ю., Кирик Т.А. РОЗРОБКА ЧАТ-БОТУ ОПОВІЩЕННЯ ПРО РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ ФАКУЛЬТЕТУ.....	91
Сокольвак А.С., Паламарчук О.С. ОСОБЛИВОСТІ ГРАНТОВОЇ ПІДТРИМКИ СТАРТАПІВ У ІТ-СФЕРІ	92

СЕКЦІЯ V. МОЛОДИЙ ІСТОРИК

Чижевський О.О., Мартинчук І.І. МІЖНАРОДНІ ВІЙСЬКОВІ ТРИБУНАЛИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.....	93
Немеришин В.М., Мартинчук І.І. ПОНЯТТЯ ІСТОРИЧНОЇ СВІДОМОСТІ В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ..	95
Кравчук І. О., Давидюк Р. П. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТА ПРИЙОМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ.....	96
Шляхтич Р.П. ДЖЕРЕЛА З АРХІВУ ВІДЕНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ВИВЧЕННЯ ГОЛОКОСТУ ВІЗЕНТАЛЯ ПРО ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДОПОМІЖНОЇ ПОЛІЦІЇ В РОКИ НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ УКРАЇНИ.....	97
Дубінецька В.В., Карпуніна Т.О. ПОЗИЦІЯ УГОРЩИНИ ЩОДО УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ НАПЕРЕДОДНІ ТА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	100
Михальчук Р.Ю., Слесаренко А.В. УСНІ ДЖЕРЕЛА ФОНДУ ШОА УНІВЕРСИТЕТУ ПІВДЕННОЇ КАЛІФОРНІЇ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ І ВИКЛАДАЦЬКІЙ ПРАКТИЦІ (ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСІВ ГЕНОЦИДІВ, ТОТАЛІТАРНИХ РЕЖИМІВ, ІСТОРІЇ АЗІЇ, АФРИКИ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ).....	102
Михальчук Р.Ю. ПОТЕНЦІАЛ УСНИХ СВІДЧЕНЬ ЯХАД-ІН УНУМ В ДОСЛІДЖЕННІ ЗЛОЧИНІВ ПРО ЄВРЕЇВ ТА НЕЄВРЕЙСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ГОЛОКОСТУ.....	104
Ілюкова А.С., Михальчук Р.Ю. ДІЯЛЬНІСТЬ ДЖУЗЕППЕ МАДЗІНІ.....	105
Ліщинська С.С., Михальчук Р.Ю. УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	107
Лотоцький Ю.В., Михальчук Р. Ю. СТВОРЕННЯ ТАБОРІВ ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В ПОВОЄННІЙ ЄВРОПІ.....	109
Остап'юк І.О., Михальчук Р.Ю. МАРКІЗА ДЕ ПОМПАДУР В ІСТОРІЇ ФРАНЦІЇ.....	110
Ревко Р.М., Михальчук Р.Ю. СПІВПРАЦЯ УРЯДІВ ЄВРОПИ З НАЦИСТАМИ ЩОДО ЄВРЕЙСЬКОГО ПИТАННЯ.....	111
Ситар О.В., Михальчук Р. Ю. ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ЖИТТЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПІДПІЛЛІ.....	114
Тарасюк Д.В., Михальчук Р.Ю. РОЛЬ НІМКЕНЬ В ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ.....	115
Хома М.Ю., Михальчук Р.Ю. ШВЕДСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУСТАВ ІІ АДOLF - «ЛЕВ ПІВНОЧІ».....	117
Чирук О.І., Михальчук Р.Ю. АНГЛІЙСЬКА БУРЖУАЗНА РЕВОЛЮЦІЯ ХVІІ СТОЛІТТЯ: ПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ, ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНІ ЗМІНИ.....	118
Зілінський В.Т. АРХІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ҀАНАД-ІН UNUM (ПАРИЖ, ФРАНЦІЯ) ЯК ДЖЕРЕЛО ДО ВИВЧЕННЯ ТАБОРІВ ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ НА ТЕРИТОРІЇ ДИСТРИКТУ ГАЛІЧИНА (1941–1944 РР.).....	119
Корольова А.О., Северова О.В. РОЛЬ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ МИРУ В РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА.....	120

СЕКЦІЯ VI. МОЛОДИЙ ФІЛОЛОГ

Войтович Л.О. Мороз Л.В. ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПТУ ПОЛІТИКА (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ).....	122
Матвеев І.В., Ясногурська Л.М. КОНЦЕПТ «ЕМОЦІЇ І ПОЧУТТЯ» В АНГЛІСЬКОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ.....	123
Мічуда Н.М., Мороз Л.В. КОНЦЕПТ «ЖИТЛО» В АНГЛІЙСЬКІЙ СУЧАСНІЙ ФРАЗЕОЛОГІЇ.....	125

СЕКЦІЯ VII. МОЛОДИЙ МИСТЕЦТВОЗНАВЕЦЬ

Лавор М.О., Казначесва Л.М. МІЖНАРОДНА ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ КУЛЬТУРНИХ ІНСТИТУЦІЙ РІВНОГО.....	126
---	-----